

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
„ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни „ДЕРЖАВНЕ (КОНСТИТУЦІЙНЕ) ПРАВО
ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН”
для студентів спеціальності 081 «Право»

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри
правознавства
31 травня 2016 року
протокол № 10
Зав. кафедри
_____ проф. Лаврик Г.В.

Модуль I. Загальна частина державного (конституційного) права зарубіжних країн

Семінарське заняття 1 «Основи конституційно-правового статусу людини і громадянина в зарубіжних країнах»

Питання для обговорення

1. Поняття і зміст громадянства. Поняття підданства та його походження. Конституційно-правове регулювання питань подвійного громадянства (біпатризм).
2. Режим іноземців та біженців у зарубіжних країнах. Інститути притулку, видворення з держави, видачі особи іноземній державі.
3. Поняття національної меншини. Права національних меншин. Територіальна та культурна автономії.
4. Загальна характеристика інституту конституційних прав і свобод. Еволюція інституту прав і свобод людини та громадянина. Основоположні акти зарубіжних держав, присвячені закріпленню прав і свобод особи.
5. Класифікація прав, свобод та обов'язків людини та громадянина у зарубіжних країнах.
6. Поняття, суть і види правових гарантій конституційних прав і свобод особи у зарубіжних країнах. Міжнародно-правовий захист прав людини.

Семінарське заняття 2 «Конституційно-правовий статус політичних партій та інших громадських об'єднань в зарубіжних країнах»

Питання для обговорення

1. Поняття, сутність та функції політичних партій в зарубіжних країнах.
2. Партійні системи. Багатопартійні системи. Двопартійні системи. Однопартійні системи.
3. Конституційні засади та межі правового регулювання громадських об'єднань.
4. Конституційно-правовий статус релігійних громад і церкви в зарубіжних державах.

Семінарське заняття 3 «Законодавча влада в зарубіжних країнах»

Питання для обговорення

1. Поняття, місце і роль парламенту серед вищих органів держави в зарубіжних країнах. Класифікація парламентів зарубіжних країн. Походження інституту парламенту.
2. Представницький характер парламенту. Соціальні функції парламенту.
3. Конституційно-правове регулювання структури парламентів у зарубіжних країнах.
4. Повноваження парламенту зарубіжних країн. Судові (квазісудові) повноваження. Делегування повноважень. Акти парламенту. Форми парламентського контролю. Порядок роботи парламенту. Сесії і пленарні засідання. Види парламентських сесій.
5. Правовий статус депутата парламенту в зарубіжних країнах. Елементи статусу депутата. Припинення депутатських повноважень.
6. Відповідальність парламентів і депутатів у зарубіжних країнах.

Семінарське заняття 4 «Конституційно-правовий статус глави держави в зарубіжних країнах»

Питання для обговорення

1. Поняття і юридична природа інституту глави держави в зарубіжних країнах. Еволюція інституту глави держави у зарубіжних країнах.
2. Повноваження глави держави, їх види.
3. Монарх: особливості конституційно-правового статусу. Порядок престолоспадкування. Державні регалії. Недоторканність монарха.
4. Конституційно-правовий статус президента в зарубіжних державах. Порядок обрання. Прямі вибори президента. Непрямі (опосередковані) вибори. Виборчі цензи для кандидатів у президенти. Термін повноважень президента. Припинення повноважень президента.
5. Конституційно-правовий статус допоміжних органів та установ при главі держави.

6. Відповідальність глави держави в зарубіжних країнах. Інститут контрасигнатури. Інститут імпичменту: поняття, форми здійснення.

Семінарське заняття 5 «Конституційно-правовий статус органів судової влади в зарубіжних країнах»

Питання для обговорення

1. Поняття судової влади та її місце в механізмі поділу влади.
2. Поняття судової системи. Конституційно-правові принципи організації і діяльності судових систем.
3. Системи судів загальної юрисдикції. Спеціалізовані системи судів. Структура судової влади.
4. Специфічні органи з судовими повноваженнями. Види судових органів. Органи досудового слідства (медіатори, консіліатори, посередники).
5. Суди загальної юрисдикції. Спеціалізовані суди. Інстанційність судових органів. Суди першої інстанції. Апеляційні суди. Касаційні суди.
6. Правовий статус суддів. Суддівський корпус. Призначуваність, незмінність і незалежність суддів.

Семінарське заняття 6 «Особливості конституційного права держав-членів Європейського Союзу»

Питання для обговорення

1. Правова природа Європейського Союзу. Вплив права Співтовариства на правові системи держав-членів.
2. Поняття та структура права Європейського Союзу. Лаєкенська декларація від 14-15 грудня 2001 р. Європейська Конституція від 29 жовтня 2004 р. Основні положення Лісабонської угоди про внесення змін в Угоду про Європейський Союз й Угоди про заснування Європейської Спільноти від 13 грудня 2007 р.
3. Конституційно-правове регулювання членства держав у Європейському Союзі.

Модуль II. Особлива частина державного (конституційного) права зарубіжних країн

Семінарське заняття 7 «Основи державного (конституційного) права Сполучених Штатів Америки»

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика Конституції США.
2. Конституційно-правовий статус людини і громадянина в США.
3. Принцип розподілу влади в Конституції США. Американський федералізм, його конституційні основи. Розмежування предметів відання федерації і штатів.
4. Вищі федеральні державні органи.
5. Президент США, його місце в конституційному механізмі. Адміністрація, кабінет, департаменти, виконавчий апарат, виконавчі агентства президента.
6. Судова влада: поняття, конституційні основи її організації.
7. Місцеве самоврядування в США. Адміністративно-територіальний поділ штатів. Конституційно-правовий статус штату. Вищі органи влади штату.

Семінарське заняття 8 «Основи державного (конституційного) права Об'єднаного королівства Великої Британії і Північної Ірландії»

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика британської конституції, її основні риси і особливості. Автономія Шотландії, Уельсу і Північної Ірландії.
2. Монарх як глава держави.
3. Парламент, його структура. Порядок формування Палати громад. Палата лордів.
4. Виконавча влада. Уряд і кабінет. Структура кабінету, його функції.
5. Судова система. Палата лордів, Судовий комітет Таємної ради як вищі суди. Апеляційний суд. Високий суд. Суд корони, суди магістратів і суди графств.

Семінарське заняття 9 «Основи державного (конституційного) права Французької республіки»

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика конституції Французької республіки, її характерні риси й особливості. Конституція і конституційний розвиток Французької республіки. Джерела конституційного права Французької республіки.
2. Конституційно-правовий статус людини та громадянина. Права, свободи та обов'язки людини та громадянина Французької республіки.
3. Вищі державні органи Французької республіки. Президент Французької республіки: порядок обрання та компетенція. Уряд Французької республіки: його склад і порядок формування. Конституційно-правовий статус Ради Міністрів Французької республіки. Акти Ради Міністрів Французької республіки. Парламент Французької республіки: поняття, структура, порядок формування Національних зборів і Сенату. Конституційно-правовий статус Прем'єр-Міністра Французької республіки.
4. Конституційні засади судової влади Французької республіки.
5. Місцеве управління й самоуправління Французької республіки. Адміністративно-територіальний поділ країни.

Семінарське заняття 10 «Основи державного (конституційного) права

Федеративної Республіки Німеччина»

Питання для обговорення

1. Конституційно-правова природа Основного закону ФРН від 23 травня 1949 р. Особливості преамбули Конституції.
2. Конституційно-правовий статус людини та громадянина у ФРН. Права, свободи та обов'язки людини та громадянина.
3. Вищі федеральні державні органи. Бундестаг: порядок формування, внутрішня організація (керівні органи, комітети, партійні фракції). Законодавчий процес у бундестазі. Особливості формування й повноваження бундесрату. Федеральний президент: порядок його обрання, повноваження. Федеральний уряд, його склад. Порядок формування уряду. Повноваження уряду.
4. Конституційно-правова характеристика судової системи ФРН. Федеральний Конституційний Суд.
5. Адміністративно-територіальний поділ країни. Вищі органи влади в землях: ландтаги земель, уряди земель. Місцеве самоврядування. Системи місцевого управління в містах, округах, повітах та общинах.

Семінарське заняття 11 «Основи державного (конституційного) права

Республіки Швейцарія»

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика конституційного ладу Швейцарії. Конституція Швейцарської Конфедерації 1999 р. Історичний розвиток конституціоналізму Швейцарії. Конституції кантонів.
2. Конституційно-правовий статус людини та громадянина. Права, свободи та обов'язки людини та громадянина.
3. Законодавча влада у Швейцарії.
4. Виконавча влада у Швейцарії.
5. Судова влада. Федеральний Верховний суд – найвищий федеральний судовий орган.
6. Адміністративно-територіальний устрій. Місцеве самоврядування. Округи та громади.

Семінарське заняття 12 «Основи державного (конституційного) права

Італійської республіки»

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика Конституції Італії 1947 р. Взаємовідносини Італійської держави і Ватикану.
2. Конституційно-правовий статус людини та громадянина. Права, свободи та обов'язки людини та громадянина в Італійській республіці.
3. Конституційні засади організації системи вищих органів державної влади.

4. Парламент Республіки та його структура. Палата депутатів і Сенат: порядок формування, функції, повноваження. Статус депутатів Парламенту. Порядок роботи Парламенту та його палат. Законодавчий процес.
5. Президент Республіки: порядок обрання, функції, повноваження, відповідальність.
6. Конституційно-правовий статус уряду Італії. Порядок формування та склад Ради міністрів. Голова Ради міністрів.

Семінарське заняття 13 «Основи державного (конституційного) права Японії»

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика конституції Японії. Конституційно-правовий статус людини та громадянина. Права, свободи та обов'язки людини та громадянина Японії.
2. Конституційний статус імператора і його функції.
3. Парламент: структура та порядок формування Палати представників і Палати радників. Внутрішня організація палат (керівні органи, парламентські комісії, партійні фракції). Порядок діяльності парламенту. Функції та повноваження парламенту. Законодавчий процес у парламенті.
4. Кабінет міністрів. Порядок формування кабінету, його структура. Функції кабінету.
5. Верховний суд Японії, порядок його формування. Особливості здійснення конституційного контролю в Японії.
6. Адміністративно-територіальний поділ Японії.

Семінарське заняття 14 «Основи державного (конституційного) права

Китайської Народної Республіки»

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика та історичний розвиток Конституції КНР.
2. Конституційно-правовий статус людини та громадянина. Права, свободи та обов'язки людини та громадянина КНР.
3. Законодавча влада в КНР.
4. Виконавча влада в КНР. Конституційно-правовий статус глави КНР.
5. Правоохоронна, судова системи та інші органи влади КНР.
6. Адміністративно-територіальний поділ країни.

Семінарське заняття 15 «Основи державного (конституційного) права

Російської Федерації»

Питання для обговорення

1. Конституція РФ та її розвиток. Конституційно-правовий статус людини та громадянина. Права, свободи та обов'язки людини та громадянина.
2. Конституційно-правовий статус Президента РФ.

3. Федеральні Збори РФ: структура, чисельність, порядок утворення. Федеральні органи виконавчої влади.
4. Уряд РФ: склад та порядок його формування. Компетенція Уряду РФ. Центральні органи федеральної виконавчої влади. Органи виконавчої влади суб'єктів РФ.
5. Конституційні основи судової влади в РФ. Конституційні принципи правосуддя. Судова система.
6. Адміністративно-територіальний устрій суб'єктів РФ. Федеральний устрій Росії. Конституційно-правовий статус суб'єктів РФ. Види адміністративно-територіальних одиниць. Конституційні основи місцевого самоврядування в РФ.